Nr. 68. Anulu XXIX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineé's, Fói's, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 12 Septembre 31 Aug. 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Brasiovu 11 Sept n. Intre alte viptime, cu care comun'a nóstra plati mortii tributulu seu numeramu asiadi si pe bravulu nostru concetatiénu negutiatoru si proprietariu de casa Nicolae Voinescu, carele in etate de 72 ani si dupa o viétia fericita de 47 ani in casatoria, in urm'a unei bóle tifóse numai de 3 dile repausá-pe la 2 óre d. a. in Domnulu. Crestinu evlaviosu, romanu bunu, patriotu lealu, aflamu pe acesta concetatiénu alu nostru de unu siru lungu de ani cá curatoru si representantu la biseric'a cea mare dela St. Nicolae, cá eforu si benefactoru alu scóleloru intre fruntasi, mai tardiu cá cenzoru la banc'a natiunala, mai in scurtu, la mai multe locuri de onóre in comun'a nóstra si in gremiulu comerciantiloru. Nicolae Voinescu lasá in doliu mare pe bun'a si evlavios'a socia, cocón'a Eufrosin'a n. Ciorculu si pe fiies'a cocón'a Zoe ved. Dima, mama la patru fii, unu si pe alte rudenii.

Coler'a perdu de cateva dile din puterea sa multu; eri de ces. n'ar fi muritu nimeni de acea bóla, precum se spune. Intre acestea gazet'a germana de sici publicá list'a mortiloru din tóte partile comunei pe timpulu dintre 21 si 31 Aug. Accesi sunt la 93. Dintru aceia numai vreo 16 au muritu de alte bóle, éra ceilalti de colera. List'a e facuta dupa confesiuni. Din accesi se vede, ca in acelea dile din confesiunea evangelica (assi) au muritu in proportiune mai multi decatu din tóte celelalte. Acésta impregiurare da ocasiune a cerceta mai deaprópe dupa causele fisice si psichice ale aceleia.

Gazet'a germana inca'si ridicá abié vocea in contra necuratieniloru mai alesu dela macelari. A fostu timpulu odata de a nu mai tacé in placerea cutaroru veri, nepoti, cumnati etc.

Dintre **Ternave** 31 Aug. 1866.

Meditatiuni din timpulu siedintieloru asociatiunei romane transilvane, pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, 28 si 29 Augustu 1866.

Pentrucá din diversele idei ce se voru fi formatu in capetele deschinitiloru privitori si decurenlui siedintieloru adunarei asociatiunei romane tienute in Alb'a Iulia in 28 si 29 Aug. a. c., se mai ésa unele si la ivéla afara de capetele in cari s'au formatu, si se ajunga sub judecat'a on. publicu, carele se le védia realitatea si se judece: déca ele au avutu derepta a se produce in nesce creri ori nu; — din partemi inca pana ce me aflu sub viuele impresiuni ce au deprinsu asuprami aspectulu si decursulu adunarei asociatiunei nóstre din acestu anu, grabescu a 'mi comunicá meditatiunile mele din timpulu siedintieloru asociatiunei, de cumva voru poté fi norocóse a capetá locu in pretiuit'a Gazeta, pentrucá se védia si on. publicu si se judece, déca ele dupa realitatea s'a au avutu derepta a se mai produce in natura si a 'mi mai molestá facultatea de cugetare!? —

Mi este inca in viua aducere aminte placerea ce am gustatu indata ce in 27 dupa amédi am intratu in cetate — (nu in fortarétia), vediendu multime de ómeni betrani si teneri, preoti si mireni, oficiali si economi, éra acesti'a toti de pusetiuni mai nalte si mai de rondu, adunati din diverse parti ale patriei, ma si de prin Ungari'a, ori mai bine diciendu din partile ancse, cari parte isi congratulau revederea sanetósa si in pace; parte se preamblau meditandu asupra momentuositatii afacereri, carea i chiamá din departare la Alb'a Iuli'a. — Intr'aceea privirile placute ale acestei dile de 27 Aug. le a acoperitu intunecerulu serei curendu, care inse inca n'a petrecutu a si dá tributulu seu de placere, inframsetiandase cu concertulu de violina alu Domnisiórei Elis'a Circa si cu discursurile intreurmate alu Domnisiórei Valeria Papp si alu tenerului Cornéliu — — cari presemnau momentuositatea timpului urmatoriu, si delectau animele privitoriloru, cari admirau dibaci'a artei si se desfatau vediendu insintarea natiunale. — Nóptea trecú leganandase in impresiunile placute ale momenteloru trecute, si in sperantiele festivitatii mai momentuóse si mai solemne a dilei urmatórie. Urmá apoi si diu'a urmatória de 28 Aug. si pe 9 óre curgea multime de barbati si multime de Dómne la biseric'a gr. res. unde erá menitu loculu adunarei, si unde adunarea se si deschise dupa 9 óre cu tóta solemnitatea, din partea Escelentiei Sale Dlui mitropolitu Andreiu bar. de Siaguna. Nu mi este inse scopulu a descrie decursulu lucruriloru mai departe si mai detaliatu, ca-ci de un'a parte credu, ca spre descrierea cursului adunarii se va aflá ver' unu corespondinte alu Gazetei mai aptu — care póte fiindu mai deaprópe ori si chiaru din locula adunarei*), n'a fostu distrasu, de catu numai prin contemplarea decursului siedintieloru adunarii, pré candu eu si altii mai furamu cuprinsi si cu cunoscinti'a ómeniloru si a locuriloru pentru noi mai nóua; éra de alta parte si scopulu meu premisu este numai descoperirea cugetelóru ce mi au venitu in decursulu siedintieloru adunarei asociatiunei din acestu anu. Si éta ca ce meditatiuni mi ocupau mintea in decursulu siedintieloru si la privirea adunarei preste totu, si a barbatiloru adunati in specie.

Preste totu privindu compusetiunea si activitatea adunarii, me delectam vediendu, cumca adunarei marétie, numeróse, si amesuratu scopului chiaru momentuose, acum nu i lipsi corón'a brilianta, adica demnitarii cei mai inalti: Escelentiele Sale Domnii mitropoliti si D. presiedinte alu curtiei casationali transilvane, si de acesta coróna se apropiau alti barbati insemnati prin carunt'a intielépta, pusetiunea momentósa in societate si prin zelulu de care sunt insufletiti intru eluptarea fericirei nationali, cari cá nesce parenti setosi de fericirea fiiloru, saltau de bucuria vediendu vivacitatea acestor'a in calea progresului de scientie si cultur'a nationale; erau momente de indestulire pentru mine acelea in cari m'am intretienutu, in decursulu cuventarii de deschiderea siedintieloru asociatiunei tienute de Esc. S'a mitropolitulu bar. Andreiu de Siaguna cu multa insufletire, si a altei (cu ventari) de bineventare tienute de catra omulu poporului D. Ioane Acsente; mi insufló sperantiele dulci alu unui venitoriu nationale securu, seriositatea cu carea incepura a si face adunarii relationile despre activitatea s'a din decursulu anului 1865/6, oficialii asociatiunei, si interesarea, cu carea membrii asociatiunei betrani si teneri ascultau si judecau cuprinsulu acestoru relatiuni; — éra resultatele relatiuniloru seriése si ale portractariloru vice si óreoum pre langa tóta seriositatea, — afabile, urmate din partea adunarii asupra acelora relatiuni, conducerea intielépta si decursulu modestu alu siedintieloru, me facú se mi titu si de datoriuti'a de ami restaurá corpulu cu mancarea si beutur'a de lipsa!

Dara ce se vedi? ori si ce placeri in acest'a lume sunt numai din lume! sunt trecutórie si nedeplinite „sunt bona malis mixta, vel si volueris contrarium“. — In mediuloculu privililoru preste totu mi vinea incidente si speciali, si acestea apoi influintiau asuprami nu totu intru o forma de placutu, ca-ci me bucuram vediendu, ca publiculu romanu preste totu se interesésa de literatur'a nationale preste totu, ceea ce a documentatu prin convenirea numerósa la

*) Cari pretendu a fi fostu si mai ocupati. — Red.

locula adunarii; me bucuramu vediendu zelu de insintare nationale in un'a multime de barbati romani de pusetiune mai nalta si mai de rondu; me bucuramu vediendu cum stringe mana sincera spre colucrare unita in poteri si in scopu, flórea nationei mai din tóte anghiurile patriei; inse placerea mi se amará cautandu mai cu de amenuntulu si vediendu, ca patri'a nu isi are unele parti representate la atare actu nationale santitu prin scopulu seu, si corporatiunea ce formésa spiritulu nationei, adica inteligenti'a sutere de absenti'a unui numeru fórte insemnatu, din membrii sei de pusetiune si capacitate! Gheri'a, Naseudulu, Fagarasiulu, Brasiovulu si Silvani'a nu erau representate de locu, ma ce e mai multu pre la Naseudu si Gheri'a nu se mai afla acum nece membri. — Episcopi, canonici, deregatori de pusetiune inalta, capetenii de jurisdictiuni, consiliarii de dicasterii si alti barbati insemnati lipsiea un'a multime. Acestu lucru martorisescu ca mi erá batatoriu la ochi, ca-ci déca afara de un'a elita si un'a multime de intieleginti de pusetiune mai secundaria s'au potutu infaciesiá la adunare, atunci nu mi potui esplicá, cumca ce causa ar fi potutu retiené pre demnitarii bisericesci si pre un'a multime de barbati insemnati civili in deregatorii insemnate si cu stare mai favoritoria, cá se nu se infaciesiesce la acceasi adunare? (Va urmá.)

Din secuime. Dupa decursulu anului 1861, luandu in considerare starea romaniloru din Giurgeu (Gyergyó), supr. jude r. Il. S'a D. Adam de Szabo, si aflandu 8 comune curatu romane, in urm'a petitiunei romaniloru respectivi s'a dispusu unu judeciu cercuale in Tulgesiu, pentru usiurarea comuneloru mentionate. Aceste incependu a gusta din nectarulu unei grigi mai deaprópe si a se bucura de dreptulu si usulu limbei romane, progresara pre di ce merge in cultura imbunandusi si starea materiala pana la inceputulu anului 1866, candu revocanduse dela Il. S'a D. Adamu de Szabo, oficiolatulu scaunale a taistu 2 comune, anume Varirzulu (Várhegy) si Sermasiulu (Szalamás) de catra judeciulu procesuale romanescu, anectandule scaunulu de subjude r. din Gy.-Szt.-Miklos, luandu de pretecstu departarea comuneloru memorate dela resedi'ulu judeciului procesuale, fara cá comunele numite se se fia planau vreodata in contra acestei departari.

Va dice cineva, ca intru adeveru departarea e insemnata, dar' óre mai voiesce pruncutu a se ostení pana la maica s'a, ce sta in distantia de 10 pasi, séu se va arunca in bracialu alénului, ce sta in departare de 3 pasi? Ori si cine nu va fi atatu de obscuru, incatu se-mi afirme parerea din urma, ci standu pre langa adeveru, va afirma bucuria pruncului a fi in braciale maicei sale. Astfeliu suntemu noi romanii din comunele mentionate, carii dupa unu sieru lungu de ani pleni de suferintie, pre langa celea mai mari spasari nu neamu dediositu a ne perde esistinti'a nationale in mediuloculu elementului strainu; ma ou entusiasme intimpinaramu etatea de auru si smulgandune din braciale strainului, neamu aruncatu in sinulu maicei nóstre, si avendu notarii si judii nostri romani, ceteamu resolutiuni romane, ne poteamu esprime dorerile cá romani romanesce, si asia prosperandu pre tóta or'a ne simteamu fericiti. Inse abia gustaramu din pocaliulu dulcetiei, candu ni se si rapi din mana, obtrudandunise de causa departarea, si acum de nou gememu supt liter'a maghiara!

Nici una data amu auditu vreunu versu romanescu din acestea comune suspinandu in contra acestei departari, ma din contra acum fiacare gelesce aducundusi aminte de momentele de trista aducere aminte. . .

Compatimirea, indurarea si crutiarea nóstra ce o simti in numele si in locula nostru oficio-

latulu scaunale fara de cea mai bagatela tanguire din partene, pentru noi e o simpla injuria, neindurare si necrutiare, pentruca, pana candu eramu supt judeciulu cercuale romanu, aveamu antistitii de romanu, aveamu resolutioni romane, ne esprimamu dorerile romanesce si nu la maica vitriga, ci la maica dulce; acum inse intorcendu-se ventulu si mantelulu s'au intorsu dupa ventu; éta in comun'a Sermasiu, ai carei locuitori sunt curatu romani, fiindu si cativa locuitori maghiari numai de curundu acolo colonisati (venetici), se si asiedia jude si notariu de natiune maghiara, si tóte afacerile romanilor mergu pre pitioru maghiaru! In comun'a Varvizu domnia liniisce preste totu, venitele crescea, acum inse de acestea voiescu a ne despoia incurcandune in procesu.

O! providentia, demiteti radi'a indurarii si spre miserane positiune — si destépta compatimire, inse nu faciarita nece nepotita, ci oltata, si déca ne ai compatimitu candu nu amu fostu de compatimitu, compatimescene si acum candu meritamu compatimire! — Éca esemplu de fratietate, atunci, candu legea ne indreptatiesce se ne respectamu limb'a si interesele imprumutatu. Ore de ce nu se ecsecutésa legea din 1863—4 cu rigorositate? Credemu, ca r. gubernio alu tierii va binevoi a ecsecuta cu strictetia mai imperiósa valórea legii, si primindu in cunoscintia reulu ce ni s'a facutu din partea oficiolatului, ne va reanecsa ér' la cercelu romanescu unde amu fostu, fara a fi casiunatu cniva cea mai mica umbra de vreuna crima, prin care amu meritu perderea dreptului de limba cu o astfelu de anecsare facuta din adinsu cu scopu de a ne desnatiunalisa si minorenisa. Cá civi credintiosi tronului pretindemu aperare in contra incercariloru de asuprire natiunala, si pe calea legii trebue se ne aflamu aperare, déca legile n'au ajunsu a fi satira. — U.

Clusiu 10 Sept. n. Esc. S'a Dn. Lad. Vas. Popu presiedinte alu curtii de casatione se afla multiamita cerului, restaurat'u deplinu in sanetatea sa. —

— Mósiele dlui B. din Blasiu au produsu sici cea mai neplacuta intuparirea. Las' ca auctorulu i se póte dice in tóta privinti'a Theoria sine praxi, dar' apoi toema acum s'a desteptatu elu din somnu? Déca membrii romanesci si dietei din an. 1863 et 64 s'au portatu in ochii lui cá nisce renegati, apoi dn. B. erá si pe atunci totu in Blasiu, pentruce nu is dascalitu pe atunci prin foile publice? Pentruce? Din causa ca si-a temutu lefsiór'a. Si de ce n'a facutu cá se'lu aléga pe elu in dieta spre a corege si a dascali pe ceilalti membrii? — Inse cine se'si mai pérda timpulu cu critic'a unoru teorii atatu de confuse. Destulu ca sunt unii ómeni, carii sémana fórte cu clopotulu ce chiama pe altii la biserica, éra elu nu descinde nici odata din turnu. De acea politic'a acestei clase de ómeni nemtii o numescu cu totu dreptulu Kirchthurmpolitik. Mai sunt altii, carii diu chiliuti'a loru scriu, amerintia, dau din mani si din pitiore cá si cum ei aru dispune preste 200 mii baionete, candu ei nu dispunu nici preste 200 mii bóbe de fasole. Se pare ca dn. B. din Blasiu n'are nici idea despre valórea maiorat'ii parlamentare in o tiéra monarchica constitutiunala, ba elu n'are nici idea de renegata, are inse fruntea de a da cu ciomagu'n balta si a stropi in tóte partile. Éca asié sunt teoreticii „Stubengelehrte."

— De cateva dile incóce, éra mai alesu dela departarea dlui presiedinte comite Crenneville multe voci din tienutulu acesta incepura a cere cu totu adinsulu trimiterea unei deputatiuni la Vien'a. Nu sciu ce voru fi dicendu la acésta si alti romani*). X. Y.

Dela Campia. Cetindu in numerulu Gazetei 26 pasagiulu corespondintiei din Clusiu: „dd. protopopi Elechesiu si Chetianu de si au fostu membrii comitetului, nici odata nu s'au presentatu; causa'a firesce n'a fostu alta, decatu ca n'au voliu se aléga pre altulu, decatu pre Iosifu Hoszu, precum s'a vediutu la votisare, ca-ci parte dloru, parte prin subalternii preoti iau seduss si indemnatu a votisa numai si numai pentru Hoszu," mania scarbitu din sufletu. Bastardi fii si natiunei sunt acesti dd. protopopi, déca n'au colucratu pentru fericirea natiunei, ne demni patrioti, déca au purcesu urmandu directiunei contrarie interesseloru patriotice, condemnaveri la colocuirea cu aspidele si cu hienele; de alta parte negru e acela, care éas in publicu cu blamari, reu informandu opiniunea publica despre unulu séu altulu, cari póte sunt si acesti dd. protopopi, intru nimica mustrandui consciinti'a pentru procedur'a contraria interesseloru natiunii, precum voiescе d. corespondinte si presenta in publicu, fara indoiala cu cugetu reu de si condamna la mórte morala, nimicindule esistimatiunea si onórea.

Pentru aceea lasamu se vorbésca actulu alegerei pentru constatarea adeverului ce l'a infaciosiatu acea corespondintia. Alegerea a decursu in 22 Febr. intre dd. Demetriu Moga si Iosifu Hoszu, fiendu cela desemnatulu autonomistiloru, éra cesta alu unionistiloru, séu mai bine disu alu fusionistiloru, carii de timpuriu apucasera tóte calile pentru reusirea cu unioni atulu loru desemnatu Iosifu Hoszu, folosindusе de tóte midilócele pentru scopulu seu.

Deci siau lustu locuiu alegerii Mociulu, locuintii'a dlui Hoszu. Au amblatu de timpuriu emisari unionisti prin tóte comunele, cu deosebire prin celea locuite de nobili, amagindui cu feliurite promisiuni si cu vechile prerogative nobilitare; de alta parte judii procesuali — maghiari — au asudatu multu dascalindu poporulu in contra preotiloru si a deregatoriloru romani, calumniandui si strigandu in gur'a larga: se nu asculte nimeni de densii. Dupa acestea apropiendose diu'a alegerei, au incredintiatu pre nobili hadnagiloru sub grea respundietate pentru casulu de ratacirea vreunui dintre sufletele concrediute grijei loru, éra pre censisti iau datu in grij'a judiloru comunali. Si unii si altii fideli misiunii sale, amblandu din casa in casa, au adunatu pre toti nobilii fara desolinire, déca e posesionatu séu cersitoriu, maiorenu séu minorenu, si asié sub conducerea hadnagiloru, a notariloru si a judiloru comunali au sositu celi din cercelu Milasiului si alu Ormenesiului — unde se afla fórte multi nobili — in diminéti'a dilei 21 Febr. la Ormenisiu, prim'a statiune de ospetiu pentru alegatorii dlui Hoszu, — de unde impartindulise mancare si beutura intre celea mai scandalóse injuraturi asupra intielegintiei romane preotiesci si mirenesci — au plecatu la Camarasiu a dou'a statiune de ospetiu, unde ajungendu érasi au primitu mancari si vinarsu, sér'a precum si diminéti'a pana la ametiala, — de unde apoi adunsti sub trei stéguri sub conducerea unionistiloru au plecatu catra Mociu, unde ajungundu intre sberatori »gomotóse de „éljen követünk Hoszzu Jozsef«, precandu pucini censisti si nobili bine simtitori stetea in adunca tacere privindu cu frontile incretite de mahnire si nemultiumire pentru nedreptatea si injuri'a facuta natiunei romane prin aplecarea art. 2 a legei elective celei scóse din morti, — din anulu 1848, comisiunea si-a inceputu lucrarile in una sal'a indesuita de unionisti cu tóta disordinea, — nobilii catu de sdrentiosi — pana si pruncii, ma si trei din una casa votisanti pentru dlu Hoszu in laintru erau bine vediuti, éra in afara cu butóiele in spinare alergau conduci de hadnagi la ospetaria, pre candu censistii votisanti pentru dlu Moga deochiati, injurati, ma dati si pre trepte in diosu — mancau din traistrele sale. — Preotimea romana erá veghiata din tóte partile, cá nu cumva se amageasca poporulu, precum diceau ungurii. Protopopulu Elechesiu fù de nenumerate ori tentatu spre a se dechiara pentru deputatulu unionistu, respingundu si invingundu tóte ispitele, cu multa taria sufletésca, asié precum cere natiunea si patri'a dela fiecare romanu, cu atatu mai vertosu dela preoti si protopopi, a suferitu de catra unii, nu numai de catra maghiari, dara ceea ce ne este mai cu durere si de catra unii romani — si atacuri injurióse, sustienendule si respingandule cu multa onóre, in catu poporulu a erupta in strigari, se traiésca dlu protopopu. S'a strigatu in publicu si cea mai mare si mai cornurata mintiuna: ca preotii romani — sunt corupti cu bani spre a amagi poporulu, precum si ca invetiatii romani nu dau man'a cu ungurii, pentru cá se póta fi ei romanii in deregatoriu cu fete mari, ca-ci aitmintrea nu potu fi domni ne avendu posesiuni — pre candu dnii de natiunea maghiara voru a servi publicului in 10 ani fara simbria, la care impregiurare 'la succesu protopopului Elechesiu a constringe pre columniantii la deprecare si la retragerea asertiunei loru, combatandui cu argumente din esperiinti'a de adi. Amu fostu fortunati cu ocasiunea fatalei alegeri a vedé pre comitele supremu, pre vice comitele fratele dlui Iosifu Hoszu, pre prima riulu jude, pre doi solgabirai maghiari, — pre celu romanu nu l'amu vediutu, amu vediutu in urma si pre Stuhl-Richter din cerculu Tecei cu fórte pucini alegatori.

Uitamu acea singura si mai crestinésca fapta strigata in publiculu chiamatu la alegere, cumca se dau bani imprumutu voitoriloru si lus. Fapta in adeveru crestinésca si demna de tóta recunoscinti'a in acestu timpu lipsitu. Numai ostu acelu imprumutu avea locu a se publica prin comune, éra nu in publiculu alegatoriu de deputatu. — Se latise si faim'a ca ar fi facute si tóte dispusetiunile pentru detienerea romanilor in casulu de opunere la directiunea lusta pentru reusirea cu dlu Hoszu; ceea ce s'a aratatu ne adeveratu prin decurgerea lucrariloru.

In astfelu de pusetiune intielegint'a romana, preotii cu deosebire cei din cerculu O/-menisiului de Campia s'au marginitu pre langa presentarea unei dechisaratiuni primite de catra comisiune spre insintare la locurile competente.

(Este totu cam de coprinsulu altoru dechisaratiuni romanesci, cunoscute din alte cercuri de alegere.) (Va urmá.)

Din cerculu Cehului 6 Sept. 1866. E cunoscuta neaudit'a injuria, ce se facu romaniloru din acestu cercu cu ocasiunea alegerii de deputatu. Toema audimu, ca realegerea e aprópe, dar' salvarea onórei romaniloru, cari posedu maioritatea, inca trebue se ne apase consciinti'a la micu si la mare, cá se dovedimu lumii, ca romanulu pretiuesce dreptulu politicu mai pre susu de tóte. Scimu, ca tóta natiunea privesce la actulu acesta cá la o dovada de viatia, care se mai afla in vinele romanului si in concordi'a ce domina intre noi; acum vomu vedé bin'or'a si tari'a de sufletu a barbatiloru nostri si mai credemu, ca D. prota Gregoriu Popu si D. jude s. cercualu Alecsandru voru fi esemplariulu soliditatii si alu curagiului, care i caracterisésa dimpreuna cu pe cealalta brava intielegintia si poporu. Candidatu mai devotatu binelui si intereseloru nóstre, mai solidu in caracterulu seu, decatu cum cunóscemu pe D. Buda Alecsandru nu ne trebue; inse unire si concordia, pe care se le admire antagonii, candu voru vedé concentrata increderea tuturoru romaniloru in persón'a Dsale. Se traiésca D. Buda Alecsandru!

Mai multi alegatori solidari.

*) Asteptamu si parerile altora. — Red.

Tractatulu de pace

intre Austri'a si Prusi'a din 23. Aug. 1866.

(subscrisu la Praga in 23 Augustu 1866 si totu acolo ratificatu la 30 Augustu 1866.)

Noi Franciscu Iosifu Antaiu, din grati'a lui Domnediu imperatu alu Austriei; rege alu Ungariei si Boemiei, rege alu Lombardiei si Venetiei, alu Dalmatiei, Croatiei, Slavoniei, Galitiei, Lodomeriei si Istriei; rege alu Ierusalimului etc. etc. etc.

facemu cunoscutu si recunóscemu cu acést'a:

Dupa ce intre impoteritulu nostru si intre cel'a alu regelui Prusiei la 23 l. c. in Prag'a s'au incheiatu si subscrisu tractatu de pace, care e din cuventu in cuventu cum urma:

In numele Treitatii pré sante si nedespartibile!

Mai. S'a imperatulu Austriei si Mai. S'a regele Prusiei, insufletiti de dorinti'a, a reda tieriloru bunetatile pacei, au otaritu a etrstormá preliminariele subsemnate in Nicolsburg la 26 Iuliu 1866 in tractatu de pace definitivu.

Spre scopulu acest'a Mai. loru si-au alesu cate unu impoteritu, si anume:

Mai. S'a imperatulu Austriei:

Pe consiliariulu seu intimu si camerariu, trimisulu straordinariu si ministrulu impoteritu, Adolf Maria conte de Brenner-Felsach comandante alu c. r. ordinu Leopoldinu austr. si cavalieru alu r. ordinu alu vulturelui rosiu de cl. antai'a prus. etc. etc.

si Mai. S'a regele Prusiei:

Pe comerariulu consiliariulu seu intimu si impoteritulu, Carolu conte de Werther, cruce mare a r. pr. ordinu alu vulturelui rosiu cu frundie de stejariu si alu c. aust. ordinu Leopoldinu etc. etc.

cari in Praga s'au adunatu la conferintia si, dupa inschimbarea impoteriloru ce se aflara legale, s'au unitu despre articulii urmatori:

Art. I. In vinitoriu si pentru totudeun'a se domnésca pace si amicitia intre Mai. S'a imperatulu Austriei si intre Mai. S'a regele Prusiei, precum si intre mostenitorii si urmatorii loru si intre amendoua staturi si supusi.

Art. II. Spre indeplinirea art. II. din preli-

minarile de pace facute in 26 Iuliu a. c. la Nicolsburg si dupa ce Mai. S'a imperatulu Francilioru prin trimisiulu seu legalu la Mai S'a regele Prusiei a dechiaratu oficiosu la Nicolsburg in 29 Iuliu ei. „que'n ce qui concerne le Gouvernement de l'Empereur, la Vénétie est acquise à l'Italia pour lui être remise à la paix," -- face si Mai. S'a imperatulu Austriei asemene dechiaratiune si da invoire d'a se usi regatulu lombard-venetianu cu regatulu Italiei fara alte conditiuni incomode, de catu lievidarea detorieloru, ce se recunoscu ca alernatórie de tierile cedate, in concordantia cu precedinti'a tractatului de la Zürich.

Art. III. Cadiutii in prinsóre se voru elibera numai de catu de catra amendóue partile.

Art. IV. Mai. S'a imperetulu Austriei recunósce desfacerea confederatiunei nemtiesci de pana acum si se invoiesce la constituirea nóua a Germaniei fara parteciparea imperiului austriacu. Totu asiá promite Mai. S'a a recunósce relatiunea mai angusta a confederatiunei, ce Mai. S'a regele Prusiei o va intemeiá de partea de médianópte de la line'a riului Main, si se dechiara convoitu cu acee a, ca statele nemtiesci de la partea médiadiana a liniei acesteia se intre in uniune, a carei uniune natiunale cu confederatiunea nemtiésca de médianópte se reserva pentru a loru contielegere mai de aprópe, si cá acést'a se aibe esistintia internationale ne dependinte.

Art. V. Mai. S'a Imperatulu Austriei cedésa tóte drepturile sale castigate in pacea de Vien'a dela 30 Octobre 1864 a supr'a ducateloru Holstein si Schlesvig Mai. S'ale regelui Prusiei cu acea propunere, ca poporatiunile din districtele médianoptiene de Schlesvig, daca ele prin votu liberu voru esprime dorinti'a d'a fi unite cu Dani'a, se se cedese Daniei.

Art. VI. La dorinti'a Mai. S'ale imperatuloi Austriei se dechiara Mai S'a regele Prusiei invoitu, ca la inschimbarile presstatórie Germaniei, consistinti'a teritoriale de acum a regatului Sassonia o va lasá se remana in cuprinsulu ei de pana acum, reservandusi pentru a-cee'a, ca contribuirea Sassoniei la desdaunarea speseloru de resboiu si positiunea vinitória a regatului Sassonia in confederatiunea nemtiésca de médianópte se o regulese intrunu tractatu deschilinitu ce'lu va face cu Mai. S'a regele Sassoniei.

In contra Mai. S'a Imperatulu Austriei promite a recunósce organisatiunile nóua ce de catra Maj. S'a regele Prusiei se voru intemeiá in Germani'a de la médianópte deodata cu schimbarile teritoriale.

Art. VII. Spre impartirea averii confederatiunei de pana acum se va aduná in Francofurtu dela M. celu multu pana in siese septemane dupa ratificarea tractatului acestuia o comisiune, la care au se se aréte totuseliulu de cereri si pretensiuni la cofederatiune, si cari pana in siese luni se voru licvidá. Austri'a si Prusi'a voru fi representate in comisiunea acést'a, si tóte regimele confederatiunei de pana acum au dreptulu d'a face asemene.

Art. VIII. Austri'a remane indreptatita a-si duce séu a dispune despre averea imperatésca d'in cetatile confederatiunii si despre partea ei matriculara din averea miscatória a confederatiunei; acést'a se face cu tóta averea miscatórie a confederatiunii.

Art. IX. Oficiantiloru, servitoriloru si pensionistiloru ai confederatiunii li se asecura pro rata in matricula pensiunile ce li competu si respeptive multora li sunt concese.

Regimulu r. prusescu la inse din cas'a matriculare a conferatiunei pensiunile si ajutóriele ce pana acum se denegau pentru oficrii armatei de mai nainte de Schlesvig-Holstein si pentru urmatorii loru.

Art. X. Primirea pensiuneloru aprobate de catra c. r. locutienintia in Holstein remane concésa interesentiloru.

Sum'a de 449,500 taleri daniani in obligatiuni de statu daniane cu 4% ce se afla in pastrare la regimulu c. r. austriacu si e a finanziei de Holstein, se va redá acestor'a de locu dupa ratificarea tratatului cestuia.

Nici unulu care se tiene de ducatele Holstein si Schlesvig si nici unu supusu alu Mai. loru, a imperatului Austriei si a regelui Prusiei va fi persecutatu, nepaciuitu séu conturbatu in persón'a ori averea lui pentru portarea lui politica in restimpulu intemplaminteloru si alu resboiului din urma.

Art. XI. Mai. S'a imperatulu Austrisi se deobléga a solvi o suma de patruduci de milióne taleri prusesci Mai. S'ale regelui Prusiei spre acoperirea unei parti a speseloru causate Prusiei din resboiu. Din sum'a acést'a inse se se detraga sum'a speseloru de resboiu, ce Mai. S'a imperatulu Austriei in vertutea § art. XII a numitei pace de Vien'a de'n 30 Octobre 1864 are se le pretinda dela ducatele Schlesvig si Holstein, in 15 milióne taleri prusesci, si ca ecvivalentu alu sustinerei libere ce armat'a prusésca o va avé in tierile austriace ocupate de ea pana la incheiarea pacei, in 5 milióne, asiá in catu remanu de plata numai 20 milióne.

Jumetate din sum'a acést'a se va evitá deodata cu ratificarea recipróca a tractatului acestuia, éra a dóua jumetate cu trei septemani mai tardiu, la Oppeln.

Art. XII. Retragerea trupeloru r. prusesci de pe teritóriele austriace se va indeplini intru trei septemani dupa schimbarea ratificatiunei a tractatului de pace. De'n diu'a inschimbarii ratificatiunei functiunile guvernamentelorn generale prusesci se voru reduce curatu la cercula loru de activitate militaresca.

Despusetiunile spetiali, dupa cari are se se faca acésta retragere, sunt otarite intru'nu altu protocolu ce formésa adausu la tractatulu acest'a.

Art. XIII. Tóte tractatele si convenirile incheiate intre amendóue parti innsintearesbeluli, in catu acele dupa desolvarea relatiunei confederationale de la natur'a loru nu voru trebui se 'si pérda activitatea, se punu prin acést'a de nou in valórea loru.

Indeosebi se sustiene valórea coventiunei generale Cartelu intre statele confederative nemtiesci din 10 Februariu 1851 cu tóte despusetiunile aduse ce se tienu de ele. Inse regimulu c. r. austriacu dechiara ca tractatulu de valuta incheiatu in 24 Ianuariu 1857 prin desólverea relatiunei confederale nemtiesci, isi perde valórea pentru Austri'a, si regimulu r. prusescu se dechiara invoitu a intrá in desbaterile cu Austri'a si cu celialti partecipiatori pentru nemicirea acestui contractu.

Pentru acést'a in. contrahentii isi-resérva a incepe catu mai curendu desbateri a supr'a revisiunei tractatului de comerciu si do vama din 11 Aprilie 1865, in intielesulu usiorarii comunicatiunii recipróce.

Deocamdata numitulu tractatu se aibe valóre cu acelea observare, ca fiecarui dintre in. contrahenti i sta liberu, pre acelea, dupa insciintiare de siese luni, a'lu lipsi de validitate.

Art. XIV. Ratificatiunile tractatului cestuia se se inschimbe in Prag'a pana in restimpu de 8 dile séu déca se póte si mai curundu.

Spre intarirea acestuia impoteritii respeptivi au subscrisu tractatulu acest'a si l'a provediutu cu sigiliulu insemneloru loru.

S'a intemplatu la Prag'a in a 23 di a lunei Augustu in anulu mantuirii optsprediece sute siesedieci si siese.

(L. S.) Brennerm. p. (L. S.) Wertherm. p.

Asié Noi toti articlii tractatului cestui'a, precum si si protocolulai adausu la art. XII, i am esaminatu precisu, aplaciadsi si concesu, si promitemu cu cuventulu Nostru imperatese a i respeptá intru totu intielesulu loru, si dispusetiunile loru a le implini precisu si Noi si urmatorii Nostri.

Spre intarire am subscrisu Noi cu mana proprie acestu instrumentu de ratificatiune, si dicemu se i se impuna si insemnulu Nostru imperatescu.

S'a intemplatu in capital'a si resiedinti'a Nóstra Vien'a in dóue diece si sieptea di a lunei Augustu in anulu Domnului o mie optsute siesedieci si siese, alu regimului Nostru intr'alu optspredieelea.

FRANCISCU IOSIFU m. p.

Alecs. conte de Mensdorff-Pouilly m. p. La pré in. demandatiune a Mai. Sale c. r. apostolice Pudiger conte de Aldenburg m. p. consiliariu de curte si ministeriulu.

AUSTRIA INFER. Vien'a. Ministrulu de resbelu cav. de Frank la propri'a s'a cerere e pusu in stare constanta de odihna. LMC. br. John se denumi ad interim ministru de resbelu. Archiducele Ernestu e denumitu generalu-comandante preste Stiri'a, Carinti'a, Carnioli'a, Istri'a, Goriti'a, Triestu si Vorarlberg cu resiedinti'a in Gratz. — LMC. br. Ramming e denumitu comandante gen. pentru Boemi'a. — Se iesu si measuri pentru reducerea armatei.

Mai S'a de impreuna cu pré nalt'a familia calatorésce la Ischl. —

— Pertractarile de pace cu Itali'a totu mai afla este o pedeca. Menabrea comisariulu italianu primi in conferintia de eurundu trecuta mai multe promemorie din partea Austriei, cari cuprindu doriotiele acesteia. Menabrea inca pretinde o parte din Tirolu pentru cá lacolu Garda de impreuna cu tiermii lui se remana la Veneti'a. Cu tóte acestea ici ódiea ésa in publicu, ca Menabrea conferésa in tóte dilele cu c. Mensdorf si cu comisariulu austriacu Wimpfen. —

Corespondintia particulara a Gazetei.

Bucuresci 8 Sept. n. Dvóstra inca ati luatu cunoscintia despre asociatiunea „amicilorn constitutiunii" ce se aduna din timpu in timpu in sal'a Slatinénu. Acceasi se va readuna mercuri in 12 Sept. (31 Aug.) sér'a si va tracta intre altele despre Libertatea individuala, Habeas corpus (termina impromutatu dela englesi cá simbolu alu libertatii personale), ce a fost, ce este si ce trebue se fia mun'e's.a. Totu dv. ati observatu in unulu din Nrii trecuti, ca unele diarie de alci combatu cu multa mania pe acésta asociatiune; ele nu'i potu cere desfintiarea, pentruca libertatea de a ne insoci si aduna ne este garantata prin constitutiune, voiescu prin urmare numai a o degrada in ochii publicului. Inse pentruce? Asié este, ca acésta intrebare o veti fi pusu si Dvóstra? Eu me voiu incerca a ve arata in scurtu si mai multu numai causele reservate, pentru care s'a infiintiatu la noi acésta asociatiune politica.

„Gazet'a", „Concordi'a" si „Albin'a" reproducra si ele constitutiunea nóstra asié precum ne o voteramu noi estimpu si precum ea fù sanctionata de Carolu I. Asié e ca acea constitutiune este intocmita dupa modelulu celoru mai bune si mai probate din Europ'a? Chiaru foile liberale din Vien'a inca'si luara ostenél'a de a o apara in contra staculoru gazetei oficiése „Wiener Abendblatt" si cerura totu asemenea constitutiune pentru tierile austriace! Atata inse nicidecum nu e de ajunsu. Orice tocméla, asiadiementu, constitutiune inca pre atata de intielépta, umana, liberala trebue se trécа atata pe cales teoretica, catu si pe cea practica in meduv'a si in sangele poporului, pentrucá aceeta se o simtia si se cunósca ce are in trens'a. Cea mai buna constitutiune, déca nu va prinde radecina in poporu, nu póte fi duratóre si nu se póte tiené, decatu dóra pe unu timpu cu baionet'a, candu apoi nu mai póte fi vorba de constitutiune. Eca, pentruce nou'a constitutiune romanésca inca are trebuintia de cevasi comentariu, esplicatiune, popularisare cá se dica asié. La dv. inca s'a intemplatu, ca in an. 1863 aveati si membrii de acela in dieta, carii inca nici pana atunci nu citisera diplomele si patentele imperatesci, ba nici constitutiunea veche nu o cunoscea de locu si totusi vrea se 'si dea voturile!

Mai este inse si alta causa grea, pentru care acésta constitutiune are trebuintia mare de a fi aparata cu fapt'a si prin cuventu. Ea este unu ghimpe nu numai in ochii multoru straini, ci si in si multoru pamentesi. Constitutiunea imperialistica din 2/14 Maiu 1864 ootroata sub Al. I. Cusa mai are aparatori; principiulu alegerii de Domnu strainu mai numera anca multi contrari. Partit'a representata prin Boliacu in „Trompeta" si prin I. Eliadu in „Legalitate" inca n'a parasitu terenulu luptei si me rogu, ca in acésta privintia frasele netede, se nu ve amagésca. Se nu uitati ca acei ómeni incependu din 11/23 Febr. a. c. s'au folositu de orice arme, pana si de bigoteria si de fanatismulu religiosu, pentrucá se abata inimele romaniloru de catra domnitoru strainu. Nu sciu déca ati aflatu, ca adeverat'a causa a retragerii lui Filipu de Belgi'a nu a fostu defectulu seu organicu ca este surdu, ci a fostu impetatulu Napoleonu III., carele cu mania a spusu agentului Romaniei, ca elu nu va suferi pe tronulu Romaniei nici unu Burbonu séu Orleana*) si totu elu a recomendatu pe Carolu de Hohenzollern, pre candu acesta nici nu visá de tronulu romanescu si elu a tramisu pe I. Bratianu la parintii lui Carolu in Düsseldorf, pentru cá se'lu céra. Acésta intemplare este auten-

*) Regin'a vedua din Belgi'a e fic'a regelui Lud. Filipu. —

tica. De aici dv. veti fi in stare de a ve explica mai multe lucruri din cate au decursu si voru mai decurge la noi. Deci déca veti vedé ca se ridica opusetiuni in contra constitutiunii, se sciti ca ea se lucra indirecte in contra Domnitorului. Vrasmasii domnitorului strainu speculandu in felulu loru, combina lucrurile asié, ca dupace Carolu se abatù dela constitutiunea imperialistica din 2/14 Maiu modelata dupa cea din Francia, va fi usioru a'lu aduce cu incetulu in disgratia la celu mai mare protectoru alu seu, a'lu disgusta si a'lu face se parasésca tiér'a. De aici puteti érasi judeca, pana in catu partit'a Braténiloru este angajata la sustinerea nousi constitutiuni si a noului regimu. De acéea eu asiu roga pe foile romanesci din Austri'a, cá trebile nóstre se le ia mai multu numai obieptivu si se'si tiena judecat'a lotu in reserva, ca este fórte greu a gasi scopurile ascunse ale partiteloru de aici, mai alesu candu cineva nu traiesce intre noi.

Éca partit'a veche aristocratica inca'si fundà unu organu nou „Ordinea". Tendinti'a acestui diariu anevoie o vei gasi din program'a lui.

— Dvóstra n'ati voitu se publicati corespundinti'a ce v'a mersu de aici in 3/15 Aug. a. c. asupra certei incepute paremise de dn. Pascutiu si continuate de unii altii in „Concordi'a" si in „Albin'a" pentru denumirea celoru 21 membrii, din carii erá se se compuna societatea literaria in Bucuresci, éra in Nr. 64 alu Gazetei ati respunsu ca „se mai asteptamu". Bine, se asteptamu; vedeti inse ca dn. Simionu Mangiuca banatiénulu nu vrea se astepte, ci apucandu macinc'a da se tóce pe fostulu ministru C. A. Roseti, pe cei carii 'lau recomandatu membrii si au trecutu cu vederea pe dn. Maciuca, amerintia apoi si pe maioritatea membriloru crotiandu numai pe dnii Ciparu, Munténiu, Romanu si hai, din deosebit'a sa gratia pardonandu si pe Baritiu, li da voia a lua parte la acea societate, pe semne cá se nu remana carolu numai cu trei róte. Acù para de mai astupa gurile trasnitiloru de baieti pentru cá se nu mai strige p'aici: uite me, com se córta ungureuii pentru banii de drumu ri de diurnu, par' ca au se faca unu capitalu din ei. Dupace dn. Mangiuca implù foisiór'a din Nrii 61, 62 si 63 si „Concordiei" cu asprele mustrari facute dlui C. A. Roseti in calitatea lui de ministru; dupace 'lu dascalesce din grosulu pentruca au numitu pe cutare membriu, éra nu pe carii 'lar fi voitu elu, apoi pentrucá se arate si insintea publicului inalt'a sa eruditiune si rangulu ce i se cuvine intre filologii Europei, publica si scrisórea sa adressta numitului dn. ministru, pe care inse eu m'asiu remasi ca dn. Roseti nu avuse timpu de a o citi, si ca o a datu cu totulu in grij'a directorului dela departamentulu ministeriului de cultu si instructiune publica. Anume in Nr. 63 si mai decurendu in 67 si „Concordiei" dn. Mangiuca isi face chiaru de capu.

Mi se pare ca totu in Gazet'a am citit'u undeva, ca cu filologii cá si cu teologii nu e de giumitu, pentruca unii cá si altii isi au dogmele loru. Sémana inse ca la dn. Mangiuca pre langa dogmele filologice ambitiunea falsa sta se'i puna capulu. Pecatu de invetiatur'a lui, ca are frumóse cunoscintie. Ce diceti inse la nesandit'a arogantia de a voi re invetie cinevа morala pe toti literatii si literatorii natiunii romanesci? Ce diceti de nerusinat'a espresiune splicata la dn. Hodosiu: domus mea est domus orationis, non spelunca latronis? Fiti incredintiati ca artic. dlui Mangiuca din Nr. 67 alu „Conc." pe unde fù citit'u, fù arruncatu la o parte cu celu mai profundu disgustu. Noi pana acum nu scimu, ca in Ungari'a inca se afla cate cineva, care se apropie in scriere de limbagiulu de suburbe alu lui Nichipercea, séu alu zepciloru remasi cá de antica din dilele lui Grigorie Ghica voda.

Aflati incai dv., ca membrii societatii literarie au fostu denumiti sub altu ministeriu multu mai nainte de caderea lui Cusa. Dn. Baritiu inca o scie acésta, ca in Octobre an. tr. findu elu aici la Bucuresci si aflanduse intr'o di la dn. Papiu, directorulu departamentului a venitu acolo si ia citit'u statutele si numele. Imi aduceu aminte, ca intre alte reflexiuni ce s'au facutu, Baritiu s'a rogatu cá se'lu stérga din catalogulu acelei societati, dicendu ca elu se tiene de alta specialitate si a recomendatu in locuiu seu pe unu preotu dela Resinari si pe unu profesoru din Brasiovu filologu de profesiune, alu carui nume l'am uitatu; i s'a datu inse spre respunsu, ca nimeni nu vrea cá nou'a societate se se compuna din 21 membrii totu numai filologi, ca asié aru fi prea multi, ci gubernulu voiesce se intre si alte capacitati, anume ómeni de stilu bunu si érasi de talente organisatóre, pentruca nici unu romanu n'are de cugetu a remané numai pe langa grammatica si dictionariu, ci planulu este coptu pentru o academia de sciintie, la care apoi va potea concurge si dn. Mangiuca, numai pana atunci se parasésca manecrele zapciloru si ale epistatiloru si se invetie a distinge intre justifica si rectifica *). B—nu.

— In privinti'a pregatiriloru la alegerile noua in camer'a legislativa a Romaniei amu mai vorbitu si in Nr. 66. De atunci diarile din Bucuresci ne adusera unu asié numitu comunicatu alu dlui Ioanu Ghica ministru alu trebiloru din laintru, in carele densulu provóca pe tóte diariele din tiéra, ca ele „se se rostésca limpede si intr'unu modu categoricu, cá gubernulu se póta intielege, in ce a potutu da rea interpretare legii si cum se póte indrepta eróarea, ca-ci altfelu pres'a nu ar face altu, decatu a induce pe alegatori se nu scie cum se procéda si póte a'i face se stea in nepasare pentru esercitiulu drepturiloru loru politice."

Acelasi comunicatu dn. ministru ilu incepe asié:

„Gubernesu o parte a acului cu parlamentele si ceealalta cu pres'a, dicea unu ministru englesu. Acésta este adeverat'a sistema constitutiunala etc."

Fórte frumosu. Éca ce insemna gubernu adeveratu constitutiunalu, nu a pune scalosi in gurile ómeniloru, nici a lega manile publicistiloru, ci a'i invita, cá déca ei scitu ceva mai bine decatu ministrii, se o spuna pe facia, aratandu cum este mai bine; ca intru adeveru este neasemanatu mai usioru a critica si a defaima orice in lume, decatu a face mai bine. Dic et fac Zoile melius, strigá betranii mai de multu catra toti aceia, carii isi alegea totude auna partea cea mai uciora, adica de a critica puturea, ei insa a nu face nimicu.

In adeveru din acésta portare a ministrului I. Ghica aru potea invetia si pe airea mai multi **).

Despre calatori'a Domnului tierii prin Moldov'a se afla dupa Monitorulu oficialu acestea:

Iasi 2 Septembre 1866.

„La 6 óre M. S. a datu banchetu la 160 persóne in sal'a teatrului, care a fostu splendidu decorata. Tóte clasile sociali, precum si tóte autoritatile si cultele au fostu representate la acestu strainciu festinu. M. S. Domnitoriulu a redicatu urmatoriulu toastu: „Domniloru, este pentru mine una serbare de a ve vedé toti adunati astadi in giurulu meu. Intrarea si siederea mea in Iasi va fuá locu intre cele mai placute aduceri aminte.

„Cu cea mai viua parere de reu me voiu departá de dv. si de acestu orasiu care mi a aretatu intr'unu chipu atatu de strainciu afectiunea si devotamentulu seu. Fiti convinsi, dloru, ca voiu portá in totudeauna celu mai mare interesu pentru Iasi, care a aretatu atata abnegatiune. Facendu dara urarile cele mai sincere pentru prosperitatea a adou'a capitala a Romaniei si a dou'a residentia a nóstra, inchinu acestu pacharu in sanetatea locuitoriloru din Iasi."

„Tóta sal'a a respunsu in celu mai mare entusiasmu: Se traiésca Mari'a S'a! de mai multe ori.

„D. primariu alu municipalitatii Iasi a respunsu urmatórele cuvinte! „Domnulu Romaniloru la més'a ce ne da, redica unu toastu intru prosperitatea Iasiloru.

„Ei bine, domniloru, municipiulu Iasiloru, acésta sentinela romana pusa in portile Orientelui, a suferitu multu. Se arruncamu inse velulu asupra trecutului, si la cuvintele mengaetóre si gratióse ale Domnitoriului se respundemu: Se bemu cup'a bucuriei in fericirea tierei, a M. S. Carolu I. si a straincitei sale familie."

„Dupa redicarea toastului mai multe dómne, cari asistau in loge au tramisu buchete de flori Mariei Sale, Mari'a S'a parasindu sal'a a binevoitu a se adresá in in particularu fiacarula din invitati adresandule cuvintele cele mai gratióse.

„La plecarea M. S. pléc'a teatrului a fostu iluminata de unu focu bengalu.

„Liniscea si ordinea cea mai perfecta au domnitu pretutindeni."

Iasi 2 Septembre.

Mari'a S'a Domnitoriulu a visitatu eri spitaliulu Pascanu, casarm'a de dorobanti si de gendarmi, palatiulu administrativu, scól'a centrale de fete, si biseric'a st. Nicolae domnesca, zidita de Stefan-Voda. In acésta biserica din vechime se ungeau Domnii Moldovei. Dupa 3 óre Mari'a S'a a visitatu pe Eminentí'a S'a mitropolitulu si colectiunea numismatica, precum si galeri'a de portrete a Domniloru Moldovei, la d. Iordache Beldimanu. Astadi Mari'a S'a a asistatu la servitiulu divinu la mitropolia si la biseric'a catolica. La 6 óre Mari'a S'a da unu mare banchetu in sal'a teatrului unde sunt 150 persone invitate. Mari'a S'a va plecá Mercuri prin Husi, Vasluiu, Berladu, Tecuci, Galati, Braila, spre a veni la Bucuresci.

La reinceperea lucrariloru inaltei curti de casatiune du. Al. Papiu Ilarianu procurorulu generalu la acceasi curte a tienutu érasi unu cuventu, séu cum dicu in Romani'a discursu fórte interesantu si plinu de cele mai frumóse invetiaturi, incatu precum se esprima „Trompet'a", in acelu discursu voru gasi atatu legistii catu si constitutionalistii multe puncte interesante. Spre mai buna pricepere a lucrariloru se cuvine a sci, ca curtea de casatiune in Romani'a s'a organisatu intocma dupa modelulu celei francesci, carea este unu modélu in felulu seu, precum si ca acceasi re'ncependu lucrarile dupa ferii, s'a deschisu cu multa solemitate. Acelu discursu alu dlui Papiu Ilarianu ar face o cartícica cá de 4 cóle tiparite. Noi dupa angustimea spatiului nostru ne vomu sili a reproduce din elu totu ce vomu crede a fi mai interesantu pentru cititorii nostrii, asteptamu numai cá se ésa intrége. —

— Afara de diariele romanesci memorate de noi in Nr. tr. mai esu in Romani'a si anume in Bucuresci:

„Ghimpele" si „Eumenidele" séu satire politice, sciti cam in spiritulu repausatului Nichipercea s. a.

La Focsiani ese acum in an. II „Gazet'a de Focsiani" fói'a publicatiuniloru oficiale din resortulu curtii de apelu dela Focsiani", se ocupa inse si cu politic'a, totusi mai multu de $\frac{1}{2}$ este Buletinu oficialu.

Din tóte diuariele „Monitorulu" oficialu este celu mai mare, apoi vine „Romanulu". Fia-ne ertatu a observa, ca cu privire la ortografia mai multe redactiuni au inceputu a mai parasi din capritiile de mai nainte si ca pe acestu terenu se mai apropie unele de altele. Incetu cu incetulu. Unele erori chiaru si grammaticali se mai comitu in Romani'a curatu numai din invetiu'eu, din lene romanésca, éra „Romanulu" glorifica prea peste measura pe U muto, cá si „Trompeta" duplicarea consunanteloru. —

Nr. 1205/civ. 1—3

EDICTU.

Din partea judecatoriei singulare Branéna in Zernesci se face cunoscutu, ca cu resolutiunea judecatoriei districtuale Fagarasiane din 24 Augustu an. cur. Nr. 1659/civ. s'a concesu vendiarea realitatiloru esecutei Maria Radu Mundru din Tohanulu nou pentru coperirea detoriei lui Stanu Bancila totu de acolo in suma de 111 fl. v. a. c. s. c. si anume:

1. Casa de lemnu sub Nr. 169 in Tohanulu nou.
2. A gradinei de langa acésta casa.
3. A agriloru din campulu Tohanului nou sub Nrii top. 1434, 1489, 1834, 1832, 1675. Aceste realitati s'au pretiuitu cu 316 fl. v. a. Dilele de vendiare se punu pe 20 Octobre si 3 Novembre 1866. Licitatiunea se va tiené in cancelari'a comunale in Tohanulu nou totudeauna la 10 óre a. a. La primulu terminu se vendu realitatile numai cu pretiulu estimatiunei, éra la 2-lea si sub acésta. Despre conditiunile mai deaprópe se póte informa vercine in cancelaria acestei judecatorii. Toti cari au cassigatu vreunu dreptu asupra acestoru realitati au asi insinua pretensiunile loru pana la terminulu de vendiare la acésta judecatoria, ca la din contra acelea nu se vor mai considera.

Zernesci in 3 Septembre 1866.

Cursurile la burs'a in 11. Sept. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 15 cr. v.
Augsburg	—	—	128 „ — „

*) Rechtfertigen und berichtigen pe nemtiesce.

**) Tocma si pe la noi. — Red.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitu lui
JOANNE GÖTT.